

ПРОФИЛИ

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ ЗА ХУМАНИТАРНИ НАУКИ И
ИЗКУСТВА "КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ" - ВАРНА

БРОЙ 1,
2023/2024 Г.

Българският народ

Ние сме една неизменна част от България. Ние я създаваме и крепим. Ние сме българският народ!

В българската история няма момент, в който нашите предци да не са обединени в защитата на територията си. Историята ни учи, че за да бъдем силни, трябва да сме единни.

Още кан Кубрат го доказва със снопа пръчки - една по една се чупят, но заедно са несломими. Пример за силата на народа ни намираме и в литературните произведения на българските писатели.

Образци за здравината на българската нация могат да се намерят във всеки един аспект от живота, във всяко едно кътче на земята, дори без да ги търсим, пак можем да ги видим. Колкото и падения да сме имали в историята ни, винаги сме се изправяли, защото сме били единни. Затова трябва да сме винаги заедно, винаги сплотени. Трябва да сме един обединен народ, за да можем да вървим напред с гордо вдигнати глави и да творим история, която да служи за такъв пример, какъвто сме получили ние!

Никол Генчева - XII Б клас

ПРОФИЛ "ОБЩЕСТВЕНИ НАУКИ" ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИЯ

Параскева Николаев - един от най-големите благодетели на Варна

На 1 октомври европейската общност чества Деня на дарителя. Един от най-големите благодетели на Варна е Параскева Николаев, едър търговец от XIX в.

В периода на Балканското Възраждане дарителството е част от основните представи за личен морал и обществена дейност на православните християни в Османската империя. През XVIII - XIX век Варна е главното османско черноморско пристанище, типичен ориенталски град, в

продълж. на стр. 2

който живеят поданици на султана с различен етнически произход и верска принадлежност – турци, гърци, гагаузи, българи, арменци, евреи и роми. Параскева Николаев е роден вероятно през 1825 г. в семейството на едър варненски търговец. Има гагаузки произход, но сам той в своето завещание се подписва: „Параскева, син на Николай Варненец, родом от Варна – приморски град на България“. Сам той не се самоопределя етнически, а чрез родния си град – като варненец. След като завършва образованието си, Параскева Николаев е въведен от баща си в търговията.

Живее и работи в Одеса. Тук попада под влиянието на православни дарители, с големи заслуги за възраждането на българщината по нашите земи – Спиридон Палаузов, Васил Априлов, Григорий Маразли. Успял да натрупа значително богатство от търговска дейност, Параскева Николаев завещава големи средства за построяването на първата болница в града ни и на един от най-големите, строени през епохата, храмове – църквата „Св. Николай Чудотворец Мирликийски“.

Болница „Параскева Николаев“ е първата благотворителна болница в България.

Благотетелят лично избира местността „Св. Илия“, където да се издигне лечебница, аптека, къщи за лекар и слуги, както и малък парк с параклис, където болните да се разхождат. Предприемчивият търговец заръчва и засаждането на черничев дървета за изхранване на копринени буби, за да може със средствата от тяхната продажба да се подпомага болницата. Параскева Николаев лично съставя и правилника за управлението на болницата. Главният лекар е задължен да дава всяка година писмен отчет пред болничното настоятелство и му се забранява „да получава пари или подаръци от болните“. Лечението на всички, без разлика от вяра, народ-

ност и пол, е безплатно, като изрично е уточнено, че „се допускат с предимство старци и умопомрачени, скитници и сирачета“. На 8 ноември 1869 г. е приет първият пациент, а болницата функционира до 1912 г. Варненци са опазили сградата на първата лечебница в града си и днес в нея се помещава Музея на медицината.

За строежа на църквата „Св. Николай“ Параскева Николаев дарява 50 000 рубли. Строителството започва през 1859 г. и продължава цели 11 години. До началото на XX век храмът е под гръцка юрисдикция. През 1906 г. редица събития водят до бурни стълкновения между гръцката и българската общност в града. Едно от исканията на българите е храмът „Св. Николай“ да се предаде на Българската православна църква. Решителни български родолюбци, мълчаливо подкрепяни от варненската управа, завземат храма, в който през август 1906 г. отец Стефан извършва първото богослужение на български език. Храмът става български и варненската общност остава завинаги признателна на своя

продълж. на стр. 3

Параскева Николаев - един от най-големите благодетели на Варна

благодетел. Образът му е изографисан в притвора, а пред южната фасада на храма е издигнат паметник в негова чест. Под красивите колони се намира обелиск, на който е записано: „В памет на родолюбеца Парашкева Николов, роден в град Варна, живял в град Одеса, издигнал на свои средства болница и този храм за поклонение Богу. От благодарното поколение към този, който е почитал и обичал Бога. Вечна му памет!“

Катерина Раличкова - учител по история и цивилизация

3D принтери, STEM център с високотехнологични системи и какви още иновации ни очакват?

Високотехнологичен кабинет, съдържащ 3D принтери, интелигентни машини и мощни компютри на наше разположение ни очакват в скоро бъдеще – сподели директорът г-н Емил Груев. С новия STEM център се цели увеличаване на интереса към природните науки - чрез тези системи ще могат да се моделират триизмерни органи, например, за наблюдение в часовете по биология и здравно образование, а благодарение на бързината, която ще притежават компютрите, ще се работи по-лесно в часовете по компютърно моделиране и информационни технологии.

В момента тече и процес по обновяване на училищната библиотека – тя ще се превърне в едно слънчево и приятно място, в което на всички ученици ще им бъде приятно да четат и да учат. Тя ще бъде в по-голямо и удобно пространство, а книгите ще бъдат преместени в специално изградено хранилище, откъдето ще могат да се вземат за четене. Ще бъде построена и нова танцова сграда с максимални удобства за учениците от паралелките с танци.

Г-н Груев споделя и какъв трябва да е един учител, за да преподава в нашето училище – той трябва да е изградена личност, мотивиран да обучава с всеотдайност учениците и да създава приятна за тях учебна обстановка.

Обръща внимание и на това с какво е специално, а именно – с уникалните хуманитарни предмети: фолклор и митология, езикова култура, старобългарски и латински език, археология. Те ни обогатяват като личности, изграждат голяма част от нашата култура. Директорът с удоволствие преподава пиано на учениците, тъй като така успява да се разсее, да си почине и да презареди енергията си от административните дейности. Той е много благодарен за нашата всеотдайност към училището и сърдечно пожелава на всички ни много здраве, мъдри решения и успешно учение, за да стартираме самостоятелния си живот лесно, както и да уважаваме всички, които дават от своето време и възможности за нашето развитие – нашите роднини, учители и приятели.

Симеон Николов, Никол Давидова, Карина Илиева от VII А клас реализираха с помощта на г-н Александър Иванов

Знаете ли защо нашата учителка Гургана Ангелова, преподавател по химия и биология, е станала педагог? Тя е любопитен човек, който си задава много въпроси за околната среда, природата и процесите в нея. Интересът ѝ към биология и химия започва от ученическите години. Още когато е била в 3.-4. клас често ѝ се е случвало да помага на своите съученици с домашните. Това много ѝ харесало и така се родила идеята ѝ да стане учител.

Отглежда много красиви растения у дома и в училище. Предпочита повече листнодекоративните, но има и доста цъфтящи видове. Използва ги за часовете по биология като нагледно средство и ги държи в стаите, в които има повече часове, защото създават уют.

Съобщава ни, че предстоят интересни събития, свързани с природните науки. В момента върви реклама за фотоконкурс за ученическа зеленчукова градина, свързан с проекта по чужди езици. Ежегодният ученически форум по природни науки тази година ще е под надслов „Пътешествие в науката“ и ще е насочен към учебните предмети физика, химия и биология. Ще има екоинициативи за разделно събиране на отпадъци.

С ведра усмивка нашата любима учителка ни напомня да се огледаме около себе си и да видим, че освен нас, хората, на земята съществуват и много други живи организми, с които трябва да се съобразяваме и да обичаме, защото без тях животът не е цветен и прекрасен.

Ния и Надежда - VII А клас

Талант, за който никой не подозира

Познавате ли училищния счетоводител Валери Радомиров? Да? Не? Какъвто и да е отговорът ви на този въпрос, сме убедени, че малко от вас са наясно, че той се изявява и като талантлив поет. Именно затова сега ще ви разкажем малко повече за тази страна от личността му.

Той започва да се занимава с поезия късно – едва след преместването си след седми клас в нашето училище. Да, той е учил тук. Силно го впечатлява символизмът, който започва да вплита в стихотворенията си. До ден - днешен той продължава да се наслаждава на хобито си да пише поезия през свободното си време, но вече създавайки по-реалистични творби. Валери разказва, че за писането се нуждае от пълно спокойствие и тишина. Когато се отдава на любимото си занимание, той оставя телефона, всички медии, звуци и хора надалеч, за да е насаме със себе си и да излее мислите си по най-добрия начин.

продълж. на стр. 5

Талант, за който никой не подозира

От много години Валери членува в литературен клуб „Касталия“ и макар вече да е неформален член, той все още редовно публикува в ежегодния алманах на школата.

Съдбата му се усмихва, когато печели трета награда на конкурс за есето си „Моята България“, в което е написал, че иска да стане журналист. На четенето присъства ръководителят на клуба Магдалена Маркова, която му предлага да осъществи мечтата му. Така Валери става част от „Касталия“ и участва в екипа на вестника, създаден от членовете на школата. За преподавателката си казва, че тя е двигателят, изпълнен с ентузиазъм. Именно госпожа Маркова е причината той и до днес да продължава да посещава сбирките и да пише през свободното си време.

Симона Котоманова и Сияна - VII А клас

НИЕ ТВОРИМ СВЕТОВЕ

Любов

Джорджина съзерцаваше небосклона - залезът беше красив, лилаво и розово обагряха облаците, а нежният ветрец развяваше капана за сънища, закачен над люлеещия се стол. Верандата на дървената къща бе единственото място, където Джорджина откриваше спокойствие. Днес тя разглеждаше стар албум, пълен с още по-стари снимки.

Времето не бе пощадило фотографиите - повечето бяха пожълтели, избелели, на някои дори липсваха образи, някои бяха скъсани и захабени. Но пък колко спомени пазеха...

Ето на тази например - малко момиче се катереше по един орех, полите му бяха лекъсани с кал, обувките му - прокъсани, а на лицето му грееше широка усмивка. На друга се виждаше образът на млада дама, облечена в сако, държаща книги и списания, която гледаше гордо, а в очите ѝ гореше пламъкът на младостта. На следващата снимка същата жена държеше за ръка мъж, който я гледаше с обожание, но тя сякаш не го забелязваше, погледът ѝ беше вперен в нещо зад фотоапарата.

Джорджина се поусмихна леко, докато гледаше снимката, защото знаеше в какво се е загледала девойката - точно зад фотографа се намираще плажът, а след него се ширеше синьото необятно море.

Изведнъж се чу детски смях. Последваха тежки стъпки, а след секунда едно малко синеоко човече се бе озовало пред Джорджина.

— Бабо! - изгука то. - Покажи ми пак снимките!

продълж. на стр. 6

Молбата му бе придружена от силна прегръдка, на която Джорджина нямаше как да откаже. И така тя отвори албума на първата страница и започна своя разказ:

— Когато бях малка, много обичах да се катеря по дърветата. Мама и татко не даваха, но гледката от високите клони беше тъй прекрасна! - рече Джорджина. - След това пораснах и вече нямах време да се катеря. Ходех на училище, а после и в гимназия. След като завърших, отидох да следвам в столицата, влязох в най-престижния университет с хубава специалност.

Джорджина доби замечтан вид, сякаш не само си спомняше тези дни, а ги изживяваше отново.

— И после? - детското гласче я измъкна от света на миналото.

— И после се запознах с Чарлс. Той беше по-голям от мен с две години, обичаше морето, въпреки че не живееше близо до него, и рисуваше прекрасно. Беше истински творец. - гласът

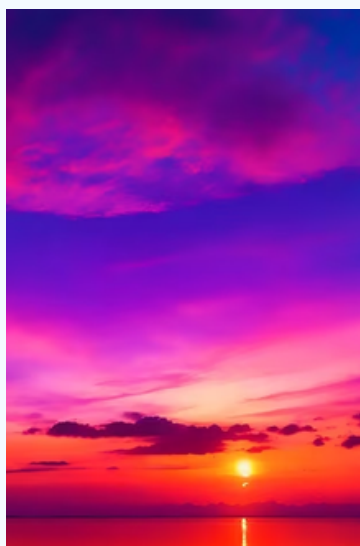
на Джорджина заглъхна само за момент, детето до нея изобщо не усети. - С него се сприятелихме бързо, а после дори се влюбихме.

Синеокото човече не скри беззъбата си усмивка. Гледаше и слушаше, попиваше всяка дума, не откъсваше очи от баба си.

— С Чарлс се оженихме и заживяхме заедно в тази къща. След известно време се роди и Дейна.

— Мама!

— Точно така, твоята майка. Тя живееше с нас, грижехме се за нея и бяхме много щастливи. Но един ден всичко се обърка. Ти не беше още на тоя свят и няма как да знаеш, но дядо ти, когото не познаваш, претърпя тежка катастрофа. Влезе в болница в тежко състояние, но така и не излезе оттам. Почина млад, а аз овдовях. Останахме само аз и майка ти.

В очите на детето напиреха сълзи, а долната му устна трепереше, едва сдържайки плача си.

Джорджина погали внучето си по русите букли и го взе в скута си. Прегърна го силно.

— Когато майка ти стана голяма, тя също откри любовта - твоя татко. Сега вие сте едно щастливо семейство, не бива да плачеш.

— Но ти си изгубила любовта на живота си! - изхлипа детето и се сгуши още повече в Джорджина.

— Може да съм изгубила Чарлс, но спечелих вас - теб, майка ти, баща ти. Сега вие сте любовта на моя живот и ви обичам повече от всичко друго на тоя свят.

И Джорджина знаеше, че е искрена. Чувствата, които изпитваше към тези трима души, не можеха да се опишат с думи. Любовта ѝ беше безгранична, станеше ли дума за младото семейство. Сълзи запариха и в нейните очи, но тя премигна бързо, за да ги прогони. После хвана внучето си и го свали от скута си, сетне го поведе към вътрешността на дървената къща, обръщайки гръб на красивия, но тъжен залез.

Лора Маркова - XII В клас

Виж ти каквото аз видях
 О, безкрайна красота!
 Дали да дойда, да се уверя
 Ала приближих се и разбрах
 Това нещичко едно
 Ах, в пустинята е тя, просто капчица вода

Стоян Георгиев - XI А клас

***

Водейки се от действията ти
 Осъзнах , че дори и да мога да плувам,
 Държейки се за теб
 Аз ще потъна.

Виктория Тодоринова Георгиева - XI А клас

В началото на всяка есен
 Обичам да гледам към света,
 Дарил на животните песен,
 А на хората - светлина.

Моника Русева - XI А клас

Тъмното море

Понякога посядам си на
 плажа
 с чаша чай или кафе
 и размишлявам по проблема,
 който бе стоварил се над мен.
 Дали проблемът бил съм аз,
 или пък беше в нея?
 Вълните придърпваха и
 последната ми капчица
 агония, умора и тъга,
 която бе се насъбрала в моята
 клета душа - утаила се на
 дъното,
 чакаща една вълна
 от топлото юлско море
 да отмие мътните чувства
 някъде другаде, навътре,
 навътре в морето.

...и аз тръгнах,
 тръгнах след нея,
 и бягах,
 и плувах...

...и потъна тя
 в мътните води
 от тъжните проляти сълзи.

Но кафето остана на
 масичката,
 с книжката,
 с тефтера малък също,
 разказващи историята на
 един влюбен,
 ала жестоко като с нож ранен
 и вече погубен,
 който омаян от морския бриз,
 със солените сълзи в очите,
 объркан от морската сила,
 не можа да познае своята
 любима
 и на небето при нея отиде,
 въпреки че още бе на дъното
 на тъмното море,
 потънал той в мрачните си
 чувства...

Кристина Христова - X А клас

МЕЖДУЧАСИЕ

Открийте разликите

Илюстрации: Нелина Алексиева - XI Б клас

Главоблъсканица

Открийте думите - Алегория, анжамбман, антитеза, апосиопеза, Атанас Далчев, градация, Дамян Дамянов, Дора Габе, Елисавета Багряна, Емилиян Станев, епифора, инверсия, Йордан Радичков, литота, оксиморон, перифраза, Петя Дубарова, Радой Ралин, синекдоха, хипербола

Е	Л	С	И	Н	Е	К	Д	О	Х	А	Ц	С	Д	У	К	А	Н	Я
М	Е	Н	Ж	А	Ч	А	З	А	Р	Ф	И	Р	Е	П	П	У	И	Е
И	Д	А	Ц	Н	В	Л	В	Ю	Ж	З	Ь	О	Ц	О	О	О	Л	В
Л	Г	М	Ь	Т	С	И	Д	Х	Л	Е	Н	П	С	М	К	И	А	Р
И	К	Б	С	И	Ь	Т	Х	Щ	Б	Х	Й	И	Ж	Щ	С	Н	Р	О
Я	В	М	А	Т	Ц	О	О	А	У	У	О	Ч	Х	А	И	Ц	Й	Ъ
Н	О	А	Я	Е	Ф	Т	Г	У	Я	П	У	В	В	Ю	М	Ж	О	Ь
С	Н	Ж	Е	З	Р	А	Т	Ш	Е	О	Т	Е	Ъ	К	О	Ь	Д	Ч
Т	Я	Н	Ф	А	Р	Е	Р	З	Ж	Ж	Т	П	Р	И	Р	З	А	И
А	М	А	Й	О	Р	Д	А	Н	Р	А	Д	И	Ч	К	О	В	Р	Я
Н	А	Б	Д	Н	У	К	В	Н	Б	А	Ъ	Ф	Е	Ш	Н	Ч	Л	И
Е	Д	Н	Ш	Ю	К	Й	П	А	Ф	В	К	О	В	Ч	А	С	И	Р
В	Н	М	Щ	Л	М	И	Г	И	Н	В	Е	Р	С	И	Я	Д	Я	О
Е	Я	А	Л	О	Б	Р	Е	П	И	Х	Л	А	Я	Р	Я	Ф	В	Г
Л	М	П	Е	Т	Я	Д	У	Б	А	Р	О	В	А	Т	Р	Г	Т	Е
О	А	И	П	Н	Н	Ч	Я	Ф	Д	Г	Р	А	Д	А	Ц	И	Я	Л
Ц	Д	Ч	А	Т	А	Н	А	С	Д	А	Л	Ч	Е	В	М	Х	Н	А

Съставител: Йонета Петрова - XI Б клас

Редактори на броя: Радостина Иванова, Дарена Маринова,
 Виктория Славова, Изабел Атанасова, Ирена Петрова,
 Йонета Петрова, Нелина Алексиева, Никол Генчева, Стефания Станева

